

Hovedformålet, da Regjeringen forelagde sit Forslag. Havde det været Hovedbegrundningen til at forelægge Lovforslaget, saa havde det været simplere, mere ligefrem og mere forståeligt, om Forslaget ikke havde indeholdt Andet end det Samme. Nu have vi arbejdet os over i den Overbeviisning, at Hovedbetydningen var at faae en god Jernbane i en god Retning, istedetfor en uheldig Jernbane i en uheldig Retning; og at man benyttede den uheldige Betingelse med Hensyn til Betalingsmidlet, hvorunder Entreprenuren stod, til at bevæge ham til at forandre Contracten efter vore Ønsker. Dersom dette ikke havde været Hovedformålet, skulde vi aldrig have gaaet ind paa denne Forhandling, og dersom det er Hovedformålet, saa er Differentien imellem den nærværende Regjering og os naturligtvis, at den vil holde paa Jernbanen. Dertil har den foregaaende Regjering i en væsentlig Grad rakt Haanden, og endnu idag har det ærede Medlem (Søfsen) rakt Haanden dertil ved at forsøge paa at holde fast paa det Stykke af Jernbanen, som er det mindst betydelige af den hele Bane, Stykket fra Langaa til Brabrand, men som er som præjudicerende Kængdebanen, det forfæstligste; den ærede forrige Minister har rakt Haand til at holde derpaa, ved at han har sagt, at der allerede med Hensyn til dette Stykke Bane er gjort saadanne Forberedelser, at man vanskeligt vil kunne komme derfra; men det ærede Medlem maa dog vide, bedre end jeg kan sige det, at der endnu ikke er et eneste Stykke Land anskaffet eller udviist dertil, og at der ikke er gjort et eneste Skridt til den endelige Nivellering af Terrainet, da de Personer, der skulle bruges dertil, ere her i Byen, for ikke at sige, at de ere endnu nærmere. Man seer altsaa, at denne Indsigelse imod endnu at kunne underhandle paa et godt og heldigt Grundlag med Entreprenuren for at komme bort fra den Contract, der er sluttet under for ham uheldige Betingelser, ikke er holdbar, og at Stillingen i denne Henseende endnu er fuldkommen fri; men den hører op at være fri i det Dieblit, vi lade formode, at vi ville lade ham slippe ud af de uheldige Betingelser paa anden Maade end ved at overtage en anden Bane og den Bane, som vi foreskrive ham. Ellers

bliver han og bør han blive under de uheldige Betingelser, og skulde det vise sig, at Regjeringen ved en sideordnet Forpligtelse, som vi ikke kjende, og som ikke ligger offentlig for, har søgt at hjælpe ham ud over disse Villkaar, skal det thuge paa den som en Handling, hvortil den var uberettiget. Det har ikke været muligt at faae noget Saadant oplyst, og jeg er derfor overbevist om, at Alt, hvad der siges derom, ikke er Sandhed; det vilde være utilbørligt, om det var Sandhed. Jeg gaaer altsaa ud fra den Forudsætning, at vi endnu kunne vente, at Entreprenuren vil være redebon til at afslutte Contract om den Jernbane, som vi hovedsagelig give Fortrinnet, naar han ved at blive frigjort for den contraherede Jernbane kan gaae over til en anden, hvor Betalingsvillkaarene og Forholdene vilde stille sig gunstigere for ham. Dernæst gaaer jeg ud fra, at den Jernbane, som maatte blive antagen i dette Thing, kan kun fuldstændig udvikles ved Hjælp af den Plan, som Regjeringen har foreslaaet i det foreliggende Udkast, og maa altsaa kunne finde Modtagelse paa vedkommende Steder. Der ligger saaledes nu det Spørgsmaal for Thinget: Er Udvalgets Fleertals Bane i nogen væsentlig Grad forskjellig fra Regjeringens Forslag, med Undtagelse af den mere bestemte Retning, som er givet den? — et Punkt, som jeg isøvrigt skal indrømme, har ikke ringe Betydning; jeg skal komme til det senere. Den Sum pr. Mil, der af Fleertallet er foreslaaet, er bleven nævnt af den forrige ærede Indenrigsminister; men man maa undersøge først, hvorvidt det kan stille sig rigtigt, som Ordføreren for Mindretallet (Schovelin) har søgt at gøre gjældende, at den Bane, som Mindretallet foreslaaer, skulde ligge Regjerings-Forslaget nær og, dersom jeg forstod ham rigtigt, endogaa nærmere end Fleertallets. Jeg vil derimod spørge den ærede Minoritet, hvori dette Forslag ligner det, som Regjeringen har foreslaaet. Jeg kan endogaa henvise ham til den meget skarpe Kritik, som den ærede forrige Indenrigsminister i sit Foredrag har udtalt over Forslaget. Jeg behøvede ikke at gøre Mere, men jeg skal dog henlede Opmærksomheden endnu yderligere derpaa. Gaaer Mindretallets Forslag ud paa, at convertere Jernbanen i noget som helst Andet?